

Boekbespreking

[232.214]

C. P. van Goor, P. Zonderwijk en J. van der Drift: Chemische bestrijding van enkele grassen en houtige gewassen in de bosbouw. Uitvoerige Verslagen van de Stichting Bosbouwproefstation „De Dorschkamp”, 3 (2) 1957 (19—59).

De mechanische bestrijding van onkruid is een kostbare maatregel; wanneer deze tevens gepaard gaat met een diepe grondbewerking, dan kan daardoor bovendien grote schade worden veroorzaakt aan de bodem. Door het Bosbouwproefstation in Wageningen zijn daarom, in samenwerking met de Plantenziektenkundige Dienst, proeven genomen met het gebruik van chemische stoffen voor de bestrijding van pijpestrootje (*Molinia coerulea* (L.) Moench), bochtige smele (*Deschampsia flexuosa* (L.) Trin.), bosbes (*Vaccinium myrtillus* L.), opslag van Amerikaanse eik (*Quercus rubra* du Roy) en opslag van vogelkers (*Prunus serotina* Ehrh.).

Belangrijke punten bij dit onderzoek zijn de vaststelling van het juiste bestrijdingsmiddel, het juiste tijdstip van toediening en de juiste dosering. De resultaten zijn als volgt:

Pijpestrootje: Bespuiten met een oplossing van 100—150 kg Na-zout van TCA (trichlooorazijnzuur) in 1000 l water per ha. De behandeling kan het gehele jaar door worden uitgevoerd, doch winterbespuiting schijnt gunstiger resultaten te hebben dan zomerbespuiting. In verband met de nawerking moet voor grondbewerking en inplanten een wachttijd worden in acht genomen van achtereenvolgens 3 weken en 3 maanden. Chloor-IPC (isopropyl-N-phenylcarbamaat) blijkt vrijwel geen dodende werking te bezitten ten opzichte van dit onkruid.

Bochtige smele: Bespuiten met een oplossing van 100—125 kg TCA of van 40—60 kg Dalapon (2,2 dichloorpropionzuur) in 1000 l water per ha. De behandeling moet geschieden in de maand mei. Wachttijd voor grondbewerking en inplanten als bij pijpestrootje. Ook hierbij blijkt Chloor-IPC vrijwel geen dodende werking te bezitten.

Bosbes: Bespuiten met 2,4,5-T ester (trichloorphenoxyazijnzuur). Dosis 8—12 l in 1000 l water per ha. De behandeling moet geschieden gedurende het groeiseizoen, dus niet voor augustus. Bespuiting van de verse stobben alleen blijkt echter geen resultaten te geven. Dalapon blijkt ook te voldoen; benodigde hoeveelheid minstens 50 kg per ha.

Opslag van Amerikaanse eik en vogelkers: Bespuiten met een oplossing van 5—10 l 2,4,5-T ester per ha. De behandeling moet geschieden in het late groeiseizoen, dus niet voor augustus. Bespuiting van de verse stobben alleen blijkt echter geen resultaten te geven. Dalapon blijkt ook te voldoen; benodigde hoeveelheid minstens 50 kg per ha.

Ten slotte wordt nog behandeld de invloed van de toegepaste chemische bestrijdingsmiddelen op de bodemfauna. Dit gedeelte van het onderzoek heeft plaats in samenwerking met het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur te Schaarsbergen. Aan de hand van tellingen, verricht voor de behandeling, onmiddellijk daarna en 2 tot 6 weken later, kan worden vastgesteld, dat de toegepaste chemicaliën geen aantoonbare directe invloed hebben op de oppervlaktefauna (bodemkevers, spinnen, mieren enz.). Wat betreft de eigenlijke, in de grond levende bodemfauna (wormen, larven, duizendpoten enz.), blijken vele soorten, waaronder de voor de bodemvruchtbaarheid zo belangrijke regenwormen, geen aantoonbare invloed te hebben ondergaan. Sommige soorten vertonen onmiddellijk na de behandeling enige achteruitgang, die echter in de meeste gevallen wordt gevolgd door een min of meer duidelijke toeneming. Andere soorten nemen na de behandeling in aantal toe.

Alles bij elkaar genomen zijn de wijzigingen in de bodemfauna echter weinig spectaculair en de schrijvers zijn van mening dat deze wijzigingen, evenals die bij de oppervlaktefauna, hoofdzakelijk een gevolg zijn van de gewijzigde milieuomstandigheden.

R. Sewandono.